

Bruzzle '90

Brussel

Tussen 13 en 23 september slaagden de programmatoren van deze derde Bruzzle-editie erin om niet minder dan 14 theater- en dansproducties, 32 concerten, 9 videoprojecties, 6 conferences en 3 tentoonstellingen aan het publiek prijs te geven en wel op 9 verschillende locaties. Met deze *grande bouffe* aan hedendaagse kunstvormen wil Bruzzle zich verder profileren als het enige multidisciplinaire kunstenfestival dat de N.V. België rijk is, en niet ten onrechte, tenminste wanneer je de groeipijnen mee in rekening wil brengen.

Deze driejarige uk van ouders Mallemunt (Beursschouwburg), Piazza (Ancienne Belgique) en Kaaitheater(festival) zit ondanks zijn volwassenenstatuut (vzw) nog altijd onder de plak van een *ménage à trois papas*. Dat volwassenenstatuut zal financieel en organisatorisch wel een en ander betekenen, maar de programmatie blijft in handen van Ancienne Belgique, Beursschouwburg en Kaaitheater. Dat Jan De Boever (zie De Media, Eeklo) als coördinator van de programmatie geen eigen stempel kon drukken op het geheel is niet erg verwonderlijk als men weet dat hij moet werken met 'mannen van wanten' als Hugo de Greef (Kaaitheater), Theo Van Rompay (Beursschouwburg) en Jari Demeulemeester (Ancienne Belgique). Een kort telefonisch interview met hem leerde dat men daar vanuit de nieuwe vzw ook niet blind voor is en dat men voor de toekomst de inbreng van de partners wenst te verkleinen.

Na al die jaren van zomerse Mallemunt tot Bruzzle heeft men nu het vakantieseizoen en het Muntplein definitief opgegeven. Het lijkt erop dat men van de omschrijving 'zomerse stadsanimatie' genoeg had, dat het alleen nog maar om 'kunst' mag gaan. En dat is jammer, want daarmee geeft men ook het enige echte uithangbord van dit festival op (en ik geef toe, enige nostalgie is mij niet vreemd). Nu verdwijnt alles achter gesloten deuren en krijgt het de routine van een behoorlijk gecompri-meerde serie voorstellingen en concerten. En september betekent ook dat het 'seizoen' overal start en dat niemand op deze 'feestelijke opening' zit te wachten, wel integendeel.

Maar dat de programmatie van een meer dan intrigerend gehalte

bleek, moet zelfs de meest bevooroordeelde kijker/luisteraar kunnen toegeven. De geconcentreerde botsing tussen theater, dans, video, rock-, wereld- en nieuwe muziek, performance en plastische kunst leverde een breed en levend palet op dat alleen al door zijn overaanbod uniek in Europa mag genoemd worden. Interacties bleven uit, er ontstonden geen kruispunten, 'vreedzame coëxistentie' misschien een sleutelwoord. Met alle respect, nimmer werd het een festival van de grote namen, van populair-commerciële keuzes, al is een zekere modieuzeheid - misschien ondermeer te wijten aan het afschuimen van de internationale 'cultuurmarkt' - niet te verdoezelen. De artistieke merites van sommige podiumwaren bleken niet altijd even evident, de kwaliteit discutabel. Dat discutabele maakt echter de helft van het bestaansrecht van alle festivals uit.

Een overzicht van deze Bruzzle willen geven is gekkenwerk: een gemiddelde van 9 evenementen per avond kan niemand bijwonen en met heel wat tegenzin moeten er keuzes gemaakt worden, al hebben een aantal kranten hard hun best gedaan om deze marathon te coveren. Mijn werkje is dus geëst op de beperking, vooral een theaterbeperking. Dus zo goed als niets over video, beeldende kunst, en slechts een beetje over nieuwe muziek.

Michael Nyman Band in de Henri Leboeuf zaal van het Paleis voor Schone Kunsten. Het concert van deze *gentleman-composer* en zijn groep muzikanten liet een life-kater na. Zeker in het eerste gedeelte werd de helderheid die zijn werk zo typeert, zwaar onderuit gehaald door de oerslechte geluidsmixing. Er bleef alleen een *wall of sound* over waarin elke nuance moeiteloos verzoop. Routineus vakmanschap palmde het publiek in en verschafte de nodige *encores*.

Marche funèbre pour chat van Van Dijk, Turbiasz en Dehollander ging in première gedurende Bruzzle '89, reisde rond in Vlaanderen en Nederland en werd geselecteerd voor het Rotterdamse theaterfestival. Bij die première vond ik de voorstelling zeer onevenwichtig door het grandioze overwicht van Dirk Van Dijk. Nu bleek het werk helder geslepen en verfijnd, harmonisch en anarchistisch, intrigerend en verwarrend, subtiel komisch en stiekem subversief te zijn, stonden er drie grote persoonlijkheden op de scène wiens spelplezier kijkplezier betekende.

Stan speelde *...van geen belang*, het eerste bedrijf en de tweede scène, bedrijf twee, uit *A woman of no im-*

Bruzzle '90 Von Magnet Foto Inge Bekkers

portance van Oscar Wilde. Zij deden dat in één van de bouwvallige ruimtes van De Markten (het vroegere Val Saint-Lambert) gekleed in eenvoudige rode jurken, blootsvoets, tegen een vuilwitte muur en op een kitscherige blauwpluchen zetel met bijpassende wiebelende asbak en felgekleurde sigaretten. In een hoog, los ritme, heel dicht bij jazz-soleren aanleunend, schijnbaar vanzelf, strooiden ze de wise-cracks, one liners en stijlvolle beledigingen van Oscar Wilde om zich heen en vertelden op die onnavolgbare ironische wijze evenveel over nu als over de jaren negentig van de vorige eeuw. Uiteraard is Wilde een zeer dankbaar auteur, maar Stan heeft intelligent gekozen uit dat rijke aanbod en hun speelstijl waarin iedereen iemand en iemand ook niemand is, verschaft dit kwartet een volstrekt unieke muil en het publiek één van de plezierigste voorstellingen die er al te zien waren. Iets meer dan een half uur, meer moest dat echt niet zijn.

Bak Truppen uit Noorwegen (de Scandinaven komen), speelden *Germania Tod in Berlin* (Müller) en *When We Dead Awaken* (Ibsen). De eerste voorstelling ook in de bouwval van De Markten, de tweede in de

nog altijd feërieke Spiegelzaal van datzelfde gebouw. Kleinkinderen van de post-punk, werden beide voorstellingen gekenmerkt door een grote onthechting t.o.v. de tekst, de ruimte, de medespelers, de situatie. Alles gebeurt *casual*, zonder noodzaak, zonder emotie, zonder franje, zonder tempo. Er is niet meer dan wat er is, dan datgene wat er gebeurt zonder bekommernis omtrent toeschouwer of theatrale waarde. In *Germania Tod in Berlin* leverde dat geen meerwaarde op, daar oversteeg het getoonde (de zender) nooit het geregistreerde (de ontvanger). In tegenstelling tot *When we dead Awaken* waar dat wel gebeurde, ondanks het feit dat deze tweede voorstelling in het Noors ging en ik er dus geen lap van begreep (zelfs het programblad deed geen enkele poging iets meer te vertellen, een sleutel aan te reiken). Er weekte zich een vreemdende sfeer los uit de traagheid en onthechting van theatrale codes, van de tekst. Elke handeling/scène bleef niet los van het voorgaande of komende te staan, ondanks het fragmentaire ontstond er een soort van vage, ongemakkelijke eenheid. Maar de vraag is of dit interessant genoeg is om op een festival te programmeren? Die vraag